

DOSIS

dispensering

af medicin i Københavns Kommune

Sundhedsstyrelsen anbefaler dosisdispensering af medicin, og Københavns Kommune har besluttet at udbrede dosisdispensering til borgere, hvor dosisdispensering er egnet. Formålet er at øge kvaliteten i den medicinske behandling gennem at forbedre rutiner og mindske fejl.

Vil du vide mere om dosisdispensering kan du læse apotekets pjecer om dosisdispensering.

I foråret 2005 udkom en ny landsdækkende pjeces 'Implementering af dosisdispensering'. Den finder du på Københavns Kommunes hjemmeside www.kk.dk/dosisdispensering eller på KK-net (intranet) under Opgaveløsning/opgaver i SUF/medicinering/dosisdispensering/implementering af dosisdispensering.

Hvad er dosisdispensering

Dosisdispensering er en ordning, hvor apoteket pakker medicin til den enkelte borger. Apoteket pakker medicinen i dosispakker til hvert indtagelsestidspunkt i den kronologiske rækkefølge, som medicinen skal tages. På hver dosispakke er trykt borgerens navn og cpr-nummer, navn på medicinen i pakken, og dato og tidspunkt for hvornår borgeren skal tage medicinen.

Dosisdispensering er en mere nøjagtig, sikker og hygiejnisk måde at ophælde lægemidler på end manuel ophældning. Dosisdispensering betyder større sikkerhed i medicinadministrationen, billigere medicin, da apoteket pakker billigste stykpris og mindre medicinspild.

Hvordan fungerer dosisdispensering

Lægen ordinerer dosisdispensering ved at skrive 'dosisdispensering' på recepten. Lægen angiver behandlingsperiodens varighed og entydigt tidspunkt for indtagelsen af den dosispakkede medicin for eksempel en tablet morgen og en tablet aften. En recept gælder højst to år. Hvis lægen ændrer doseringen eller seponerer præparatet, udsteder lægen en recept, hvor lægen skriver 'ændring' eller 'seponering'.

Lægen skal ordinere dosisdispensering for, at borgeren får sygesikringstilskud til apotekets pakkegebyr.

Apoteket pakker medicinen til 14 dage af gangen. Leveringsfristen er ifølge bekendtgørelsen om dosisdispensering på maksimalt syv dage. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har aftalt med apotekerne i Københavns Kommune, at akutte leverancer af dosisdispenseret medicin kan leveres på en til to hverdage. Akutte leverancer er til borgere, hvor dosisændringerne ud fra et

Dosisdispensering er egnet hos

lægeligt skøn skal iværksættes inden næste leverance. Det kan f.eks. være patienter, der udskrives fra hospitalsindlæggelse. Skal en større gruppe af borgere for eksempel på et plejehjem eller i et hjemmeplejeområde overgå til dosisdispensering, bør det aftales med apoteket, og leveringsfristen vil fortsat være maksimalt syv dage svarende til bekendtgørelsen om dosisdispensering.

Borgeren henter medicinen på apoteket, eller apoteket bringer medicinen ud til borgeren mod betaling. Visitationen kan visitere borgeren til medicin afhentning ved behov.

Hvis borgeren har brug for hjælp til administration af den dosispakke medicin, hjælp til den medicin som ikke kan dosispakkes, eller anden form for hjælp yder hjemmeplejen/plejehjemmet denne hjælp efter visitation. Borgeren eller de, der drager omsorg for borgeren, tager kontakt til lægen, hvis der er behov for, at lægen fornyer recepten.

Medicin dokumentation

Apoteket udleverer et doseringskort til alle borgere, der modtager dosisdispenseret medicin. Apoteket har anført borgerens dosisdispenseret medicin på kortet. Doseringskortene skal gemmes som en del af medicindokumentationen. Apoteket udleverer desuden en informationsmappe til borgeren om den dosisdispenseret medicin. Ved medicinændringer skal nyt materiale fra apoteket indsættes i informationsmappen.

Når borgeren modtager hjælp til dosisdispensering fra plejepersonale, har medarbejderen med medicinkompetence ansvar for, at medicindokumentationen følger retningslinierne i Københavns Kommunes håndbog 'Sådan håndterer du medicin'.

- borgere, der er i stabil medicinsk behandling gennem en til tre måneder
- borgere, som tager flere end tre lægemidler dagligt
- borgere, der tager tabletter og/eller kapsler
- borgere, som modtager hjælp til medicinindtagelse i eget hjem eller på plejehjem
- borgere, der allerede får doseret deres medicin.

Hvordan kommer man i gang

Hvis dosisdispensering er egnet hos en borger, retter hjemmeplejen, plejehjemmet eller visitationen henvendelse til borgerens læge. Visitationen eller plejepersonalet kontakter lægen telefonisk eller via fax. Find faxen på Københavns Kommunes hjemmeside www.kk.dk/dosisdispensering eller på (intranet) under Opgaveløsning/opgaver i SUF/medicinering/dosisdispensering.

Hvis dosisdispensering er egnet hos en borger, er dosisdispensering kommunens tilbud til borgeren. Borgeren eller dennes læge kan ikke kræve, at hjemmeplejen/plejehjemmet skal dosere medicinen manuelt til borgeren.

Lægen vurderer og afgør, om dosisdispensering er egnet hos borgeren. Når lægen eller visitationen aftaler dosisdispensering med en borger, udleverer lægen eller visitationen kommunens brev 'Information om dosisdispensering af medicin' til borgeren og evt. pårørende. Find brevet 'Information om dosisdispensering af medicin' på Københavns Kommunes hjemmeside www.kk.dk/dosisdispensering eller på KK-net (intranet) under Opgaveløsning/opgaver i SUF/medicinering/dosisdispensering.

Hjemmeplejen/plejehjem, den praktiserende læge og det lokale apotek etablerer gensidig kontakt for at aftale det konkrete samarbejde om dosisdispensering.

Erfaringer med dosisdispensering viser, at det er en fordel, at flere borgere i en hjemmeplejeenhed eller på et plejehjem overgår til dosisdispensering samtidigt, da det styrker implementeringen.

Hvis flere plejhjemsbeboere eller borgere i hjemmeplejen får dosisdispenseret medicin, er det en fordel, at det sker på samme dag, da det giver bedre arbejds-gange, kontrol og dokumentation samt større rutine og sikkerhed i medicin håndtering.

Ansvar ved dosisdispensering

Det er lægens ansvar

Det er lægens ansvar, at vurdere om dosisdispensering er egnet hos borgeren, om den ordinerede medicin kan dosisdispenseres og at ordinere dosisdispensering på recept.

Den praktiserende læge har ikke altid viden om den medicin, der er ordineret af et hospital eller en speciallæge. Lægen kan derfor kun være ansvarlig for sine egne ordinationer.

Hvis borgeren får ordineret ny medicin for eksempel hos en speciallæge eller under en indlæggelse, tager borgeren eller de, der drager omsorg for borgeren, kontakt til lægen, hvis den nye medicinske behandling skal dosisdispenseres, og der er behov for, at lægen fornyr recepten.

Det er apotekets ansvar

- at dosispakken indeholder den ordinerede medicin
- at udfylde doseringskortet
- at ekspedere recepter herunder substitution til maskinens sortiment
- at kontrollere for interaktioner
- at informere borgeren om dosisdispensering
- at udlevere doseringskortet, billedillustration og informationsmateriale om den dosisdispenserede medicin til borgerens medicinmappe.

Apoteket kan kun dosisdispensere tabletter og kapsler.

Hvis apoteket modtager nye recepter til en borger, der allerede modtager dosisdispensering, og de nye ordinationer ikke er ordineret som dosisdispensering, kontakter apoteket den ordinerende læge.

Medarbejderens ansvar

Når den dosisdispenserede medicin er ekspederet på apoteket, fremgår den af både den personlige elektroniske medicinprofil og af doseringskortet, som lægen kan rekvirere på apoteket.

På plejehjem har den medarbejder med medicinkompetence, der modtager den dosisdispenserede medicin fra apoteket, ansvar for modtagerkontrol af dosispakkerne. Det vil sige, at identificere den rigtige borger, og at checke at der er overensstemmelse mellem teksten på poserne for det første døgn, lægens ordination og den medicin, der er angivet på doseringskortet. Medarbejderen med medicinkompetence dokumenterer, at der er foretaget modtagerkontrol, og skriver sine initialer.

Når en medarbejder giver dosisdispenseret medicin til en borger, har medarbejderen ansvar for at kontrollere, at doseringspakken er til den pågældende borger, og at dato og tidspunkt er korrekt.

Opstår der tvivl om indholdet af en dosispakning, er pakken anbrudt, eller går noget af medicinen tabt, har medarbejderen ansvar for at kassere medicinen og sørge for at rekvirere ny medicin fra apoteket.

Ved ændringer i den dosisdispenserede medicin aftaler den praktiserende læge ændringen med borgeren eller en medarbejder med medicinkompetence, der er tilknyttet borgeren. Lægen kontakter apoteket og sender ny recept. Lægen vurderer og giver besked, om den

nye ordination skal træde i kraft straks eller fra næste doseringsperiodes start. Apoteket kan levere en tillægsskema på den tilføjede medicin, indtil den indgår i dosispakningen.

Betyder ændringen i den dosisdispenserede medicin, at der skal ændres i indholdet af dosispakkerne, kan en medarbejder med medicinkompetence gøre dette, hvis vedkommende selv vurderer, at indholdet kan ændres uden risiko for fejl. Er dette ikke tilfældet, må al medicinen kasseres, og medarbejderen med medicinkompetence må rekvirere ny dosisdispenseret medicin fra apoteket.

Når en borger selv administrerer medicinen fra dosispakningerne, er borgeren selv ansvarlig for at tage medicinen på de rigtige tidspunkter.

Ved dosisdispensering pakker apoteket altid den billigste medicin, og kun den mængde borgeren skal have. Det betyder en mindre udgift til medicin, da man undgår at kassere store mængder medicin ved ændringer.

Borgeren betaler for den medicin, der er i dosispakkerne og et gebyr for selve pakningen. Indenrigs- og Sundhedsministeriet fastsætter gebyret, der er 55,65 kr./uge (2006) før sygesikringstilskud. Sygesikringen giver tilskud til dosisdispenseringsgebyret, når lægen har ordineret dosisdispensering.

Hos de fleste borgere, der får dosisdispenseret medicin, vil mængden af medicinforbruget betyde, at borgeren opnår ca. 85% tilskud fra Sygesikringen. I praksis bliver dosisdispenseringsgebyret for borgeren ca. 10 kr./uge.

Har borgeren helbredskort med højeste tillægsprocent fra kommunen bliver betalingen for dosisdispenseringsgebyret ca. 1,25 kr./uge.

Hvis borgeren ønsker, at apoteket bringer medicinen ud, er udbringningsgebyret 20-50 kr. hver 14. dag.

Indlæggelse og udskrivelse

Borgeren eller de, der drager omsorg for borgeren, oplyser hospitalet om, at borgeren modtager dosisdispenseret medicin, og overvejer om dosisdispenseringen skal stilles i bero under indlæggelsen. Er dette tilfældet giver de, der træffer beslutningen besked til apoteket.

Når hospitalet udskrives borgeren, aftaler hospitalet eller en medarbejder med medicinkompetence i kommunen dosisdispensering med apoteket. Apoteket skal

have besked om genbestilling af dosisdispensering så tidligt som muligt. Hvis hospitalet ikke giver apoteket besked om, at dosisdispensering skal genoptages ved udskrivelsen, udskrives hospitalet recept på de mindste pakninger med den ordinerede medicin eller pakker medicin til patienten til tre til fire dage, hvorefter apoteket kan levere dosisdispenseret medicin.

Ved udskrivning fra hospital vil leveringsfristen fra apoteket på dosisdispensering være en til to hverdage. Apotekernes leveringstid kan variere, og der er mulighed for at skifte apotek ved lange ventetider.

